

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Publicēts: 26.08.2020.

Atjaunināts: 19.02.2021.

Detalizēta informācija par uzņēmumu ienākuma nodokļa normām

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums paredz UIN samaksu peļņas sadales brīdī (tai skaitā nosacītās sadales brīdī).

Nodokļa maksātāji

Saimnieciskās darbības veicēji:

a) iekšzemes uzņēmumi;

b) no valsts budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības netiek paredzēti valsts budžetā;

c) no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuras gūst ienākumus no saimnieciskās darbības un kuru ienākumi no saimnieciskās darbības netiek paredzēti pašvaldības budžetā;

ārvalstu komercsabiedrības un citas personas, kas gūst ieņēmumus Latvijā (turpmāk — nerezidenti);

nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības.

UIN likmes un galvenie principi

Nodokļa maksātāja gūtā peļņa netiek aplikta ar UIN līdz tās sadalīšanai. UIN 20% apmērā tiek maksāts no sadalītās peļņas (aprēķinātajām dividendēm, dividendēm pielīdzinātajām izmaksām un nosacītajām, dividendēm) un nosacīti sadalītās peļņas (ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi u.c.).

UIN likmi 20 % apmērā piemēro bruto summai, jeb 20/80 no neto izmaksas, t.i., ar UIN aplikamā bāze ir jādala ar koeficientu 0,8. Savukārt, dividenžu saņēmējs- fiziskā persona no minētajām dividendēm iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijā nemaksā.

UIN likmes maksājumiem nerezidentiem

UIN jāietur no šādiem veiktajiem maksājumiem nerezidentiem:

atbildības par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem – 20% likme;

atbildības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu- 3% likme;

maksājumiem* juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās – 20% likme.

** Jebkāda veida maksājumi, t.sk., dividendes, procentu maksājumi, samaksa par intelektuālo īpašumu, izņemot samaksu par preču piegādēm (ja tās atbilst tirgus vērtībai) un publiskiem vērtspapīriem.*

Tonnāžas nodokļa maksātāji

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums paredz īpašu nodokļa maksāšanas režīmu – tonnāžas nodokli, kurš pēc būtības pārņemts no likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”. Tonnāžas nodokli var izvēlēties maksāt komercsabiedrība, kura izmanto kuģus starptautiskajos pārvadājumos vai ar to saistītās darbībās un kurai Valsts ieņēmumu dienests piešķirīs tonnāžas nodokļa maksātāja statusu.

Taksācijas periods

Taksācijas periods ir kalendārais mēnesis. Taksācijas perioda deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā līdz nākošā mēneša 20.datumam, ja :

- tiek aprēķinātas dividendes;
- tiek veiktas dividendēm pielīdzinātas izmaksas;
- tiek izmaksātas nosacītās dividendes;
- tiek veikti ar saimniecisko darbību nesaistītie izdevumi;
- tiek izmaksāta likvidācijas kvota.

Pārējos ar UIN apliekamos objektus, kuri rodas pārskata gadā, iekļauj ar nodokli apliekamajā bāzē pārskata gada pēdējā taksācijas periodā, un deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā līdz 20.datumam pēc mēneša, kurā beidzas pārskata gads.

UIN režīms tiek piemērots sadalītai peļņai un nosacīti sadalītai peļņai.

Sadalītā peļņa, ietver:

aprēķinātās dividendes, t.sk. ārkārtas dividendes;

dividendēm pielīdzināmas izmaksas;

nosacītās dividendes (peļņas daļa, par kuru tika palielināts pamatkapitāls (UIN netika ieturēts) un kura tiek izņemta, samazinot pamatkapitālu).

Nosacīti sadalītā peļņa, kas ietver:

ar saimniecisko darbību nesaistītas izmaksas (t.sk., reprezentācijas izmaksas un personāla ilgtspējas pasākumu izmaksas, kas kopumā pārsniedz 5% apmēru no bruto darba samaksas);

nedrošos debitoru parādus;

palielinātus procentu maksājumus;

aizdevumus saistītām personām;

transferta cenu korekcijas (darījumi ar saistītām personām, kas neatbilst tirgus cenai);

pastāvīgo pārstāvniecību darbiniekiem vai valdes locekļiem piešķirtos labumus;

likvidācijas kvotu.

 [Vēstule "Par atbalstu ziedotājiem"](#)

Nodokļa maksātājs, kas veicis ziedojumu sabiedriskā labuma organizācijai, budžeta iestādei vai valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas, ir tiesīgs:

neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 5 % apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas; vai

neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 2 % no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksātas VSAOI; vai

samazināt taksācijas periodā aprēķināto UIN, par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm, par 75% no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 20 % no UIN summas par aprēķinātajām dividendēm.

- Saeimā 23.05.2019. ir pieņemti grozījumi Likumā, kas paredz palielināt atvieglojuma ziedojumiem SLO intensitāti tā, ka laika posmā no 2020.gada līdz 2022.gadam uzņēmumi, kas ziedo SLO, varēs samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm maksājamo UIN par 85 % no ziedotās summas, vienlaicīgi nepārsniedzot 30 % no aprēķinātās UIN summas par minētajām dividendēm (līdz 2019. gadam kritēriji 75% un 20%).

Ierobežojumi - nodokļa atvieglojumu nepiemēro, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

ziedojums veikts ar ziedotāju saistītai personai;

ziedojums veikts ar atbildības raksturu;

ja ir nodokļa parāds;

Par ziedojumu ar pretpienākumu neuzskata ziedojumu veicēja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) iekļaušanu ziedotāju sarakstā, ja katra atsevišķa ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) izvietojums nepārsniedz 1/20 no teksta laukuma.

#NodokļuReforma

nodrošina atvieglojumus ziedotājiem

Finanšu ministrija

» Modelis Nr.1

Lai piemērotu atvieglojumu, vērtē, vai uzņēmumam iepriekšējā gadā ir bijusi peļņa (piemēram, peļņa 2017. gadā pēc aprēķinātajiem nodokļiem ir 10 000€).

Ja uzņēmumam pērn peļņa ir bijusi, tad neatkarīgi no tā, vai tā tiek sadalīta vai nē, uzņēmums var ziedot summu līdz 5% no minētās peļņas sabiedriskā labuma organizācijai (SLO) un par ziedojumu neaprēķināt uzņēmumu ienākuma nodokli (UIN).

Ziedo personai bez SLO statusa

Ziedojumš 300€

Iepriekšējā gada peļņa
10 000€

5% no peļņas 500€

Ziedojumš 300€ iekļaujams ar UIN apliekamajā bāzē

Nodokļa atvieglojumš: **NAV**

$UIN = 75€ (300/0,8*20\%)$
Veicot šādu ziedojumu, uzņēmuma izmaksas ir:
 $300€ + 75€ = 375€$

Ziedo SLO

Ziedojumš 300€

Maksimāli piemērojamā atvieglojuma aprēķins
 $500€ (10\ 000*5\%)* > 300€$
Ziedojumš 300€ apmērā SLO uzņēmumam nerada ar UIN apliekamu objektu

Nodokļa atvieglojumš: **300€**

Nodoklis par ziedojumu nav jāmaksā!
Uzņēmuma kopējās izmaksas ir 300€, kas novirzīti SLO

*Ja ziedojuma summa pārsniedz piemērā aprēķinātos 5%, tad nodoklis tiek piemērots pārsnieguma summai.

#NodokļuReforma

nodrošina atvieglojumus ziedotājiem

Finanšu ministrija

>> Modelis Nr.2

Lai piemērotu atvieglojumu, vērtē tikai to, kāds uzņēmumam iepriekšējā gadā ir bijis kopējais darba algu fonds, par kuru samaksātas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI).

Ja uzņēmumam pērn darba algu fonds ir bijis, tad neatkarīgi no tā, peļņa tam bija vai nē, uzņēmums var ziedot summu līdz 2% no minētā darba algas fonda sabiedriskā labuma organizācijai (SLO) un par ziedojumu neaprēķināt uzņēmumu ienākuma nodokli (UIN).

Ziedo personai bez SLO statusa

Ziedo SLO

Iepriekšējā pārskata gada kopējais darba algu fonds
20 000€

Ziedojums **300€**

Ziedojums **300€**

2% no kopējā darba algas fonda **400€**

Ziedojums 300€ iekļaujams ar UIN apliekamajā bāzē

Maksimāli piemērojamā atvieglojuma aprēķins $400€ (20\,000 * 2\%) * > 300€$
Ziedojums 300€ apmērā SLO uzņēmumam nerada ar UIN apliekamu objektu

Nodokļa atvieglojums: **NAV**

Nodokļa atvieglojums: **300€**

UIN = 75€ $(300 / 0,8 * 20\%)$
Veicot šādu ziedojumu, uzņēmuma izmaksas ir:
 $300€ + 75€ = 375€$

Nodoklis par ziedojumu nav jāmaksā!
Uzņēmuma kopējās izmaksas ir 300€, kas novirzīti SLO

*Ja ziedojuma summa pārsniedz piemērā aprēķinātos 2%, tad nodoklis tiek piemērots tikai pārsnieguma summai.

! Saeimā 23.05.2019. ir pieņemti grozījumi Likumā, kas paredz palielināt atvieglojuma ziedojumiem SLO intensitāti tā, ka laika posmā no 2020.gada līdz 2022.gadam uzņēmumi, kas ziedo SLO, varēs samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm maksājamo UIN par 85 % no ziedotās summas, vienlaicīgi nepārsniedzot 30 % no aprēķinātās UIN summas par minētajām dividendēm (līdz 2019. gadam kritēriji 75% un 20%).

#NodokļuReforma

nodrošina atvieglojumus ziedotājiem

Finanšu ministrija

>> Modelis Nr.3

Uzņēmumam ir peļņa, kas gūta, sākot ar 2018. gadu, un tiek lemts par dividenžu izmaksu (kurai piemēro jauno uzņēmumu ienākuma nodokli (UIN)).

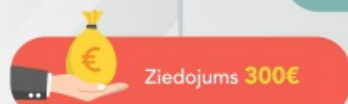
Uzņēmums, ja tam ir aprēķināts jaunais UIN par dividendēm, veicot ziedojumu sabiedriskā labuma organizācijai (SLO), var samazināt maksājamo UIN par 85% no ziedojuma summas, nepārsniedzot 30% no aprēķinātā UIN par šīm dividendēm.

Ziedo personai bez SLO statusa

Ziedo SLO

Aprēķinātās dividendes
10 000€

Ziedojums 300€

Ziedojums 300€ iekļaujams ar UIN apliekamajā bāzē

Ziedojums 300€

Ziedojums 300€ iekļaujams ar UIN apliekamajā bāzē

Ar UIN apliekamā bāzē 10 300€
(10 000 dividendes + 300 ziedojums)

Nodoklis

2 500€ (10 000/0,8*20%)
(sākotnēji aprēķināts no dividendēm)
75€ (300/0,8*20%)
(aprēķinātais par ar saimniecisko darbību nesaistītiem izdevumiem)

Nodokļu atlaides aprēķins:
255€ (300*85%) < 750€ (2500*30%)

Nodokļa atlaide: **NAV**

Maksājamais UIN =
(10 000+300)/0,8*20% = 2 575€

Nodokļa atlaide: **255€**

Maksājamais UIN =
2500 - 255 + 75 = 2320€
Neveicot ziedojumu SLO = 2 500€

Pārejas periods

Ar UIN apliekamo bāzi par aprēķinātajām dividendēm ir tiesības samazināt par peļņas daļu, kas uzrādīta uzņēmuma bilancē uz 2017.gada 31.decembri, t.i., aprēķinātās dividendes atkārtoti neapliek ar UIN .

Nodokļa maksātājam ir tiesības atkārtoti nepiemērot UIN arī attiecībā uz uzkrājumiem, kuri uzrādīti bilancē uz 2017.gada 31.decembri, norakstītajiem debitoru parādiem, kuri radušies līdz 2017.gada 31.decembrim.

Nodokļa maksātājam ir tiesības samazināt par dividendēm aprēķināto UIN arī par zaudējumu summu, ka netika segta 2017.gadā (15% apmērā no zaudējumu summas, bet ne vairāk kā 50% apmērā no UIN, kas aprēķināts par dividendēm un ne ilgāk kā 5 pārskata gadus).

Tiek saglabāta iespēja pabeigt izmantot UIN atlaidi par atbalstāmo investīciju projektiem (nodokļa maksātājiem, kuriem atlaide piešķirta saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.² panta normām) un iespēja izmantot UIN atlaidi, kas piešķirta saskaņā ar likuma "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" normām.

Ministru kabineta noteikumi

[Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumi Nr.677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi"](#).

[Ministru kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumi Nr. 93 "Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā iekļaujamo informāciju"](#).

[Ministru kabineta 2018. gada 16. janvāra noteikumi Nr. 40 "Noteikumi par tonnāžas nodokļa maksātāja statusa piešķiršanu un tonnāžas nodokļa deklarāciju"](#).

[Ministru kabineta 2020. gada 17.decembra noteikumi Nr.819 "Par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām"](#)

Noteikumi paredz:

likumā lietoto terminu skaidrojumu;

ar nodokli apliekamās bāzes ierobežojumus un citus nosacījumus, kuri konkrētā situācijā ietekmē nodokļa bāzes apmēru;

īpašus nosacījumus ar nodokli apliekamā objekta noteikšanai iekšzemes uzņēmumiem, nerezidentu pastāvīgajām pārstāvniecībām, ja tās veic darījumus ar personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās;

procedūras, lai maksājumus, ko Latvijas iekšzemes uzņēmums vai nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība izmaksā personai, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, atbrīvotu no nodokļa ieturēšanas;

darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanai izmantojamās metodes un kārtību, ja darījums noticis starp saistītām personām;

likuma normu praktiskās piemērošanas ilustrācijai nepieciešamos piemērus;

nodokļa maksātāja reorganizācijas gadījumā —nodokļa piemērošanas kārtību;

pārskata formu un iesniegšanas kārtību par nerezidenta gūto ienākumu Latvijā;

kārtību un termiņus, kādos nodokļa maksātājs sniedz Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) informāciju par nerezidentiem izmaksātajām summām, kā arī ieturēto nodokli;

informācijas sniegšanas kārtību par ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu saņemtajām dividendēm vai dividendēm pielīdzinātu ienākumu, par kuru ir tiesības samazināt ieguldītāja ar UIN apliekamo bāzi;

kārtību, kādā kredītiestāde ar UIN apliekamajā bāzē neietver aizdevumus, kurus tā izsniedz, pamatojoties uz vispārējiem kredītēšanas nosacījumiem, vai kuri izriet no kredītiestāžu darbību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Noteikumi nosaka to informāciju, kura ir nepieciešama uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai un administrēšanai saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu, tai skaitā informāciju par peļņas sadali un citiem izdevumiem, kuri nodokļa maksātājam bijuši taksācijas periodā un pārskata gadā, informāciju, kas nepieciešama nodokļa atvieglojumu aprēķināšanai u.tml. Nodokļa deklarācijas veidlapas paraugu noteikumu projekts neapstiprina, jo to neparedz Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 17.panta pirmajā daļā noteiktais deleģējums. Nodokļa maksātāji uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju aizpilda un iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā, tādējādi deklarācija ir izstrādāta un pieejama aizpildīšanai tikai elektroniskā veidā Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumam, taksācijas periods ir viens mēnesis un nodokļa maksātāji deklarāciju sniedz reizi mēnesī, ja tiem attiecīgajā mēnesī veidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams objekts.

Noteikumi par UIN deklarācijā iekļaujamo informāciju

UIN deklarācijas aizpildīšanas kārtības noteikumi nosaka UIN deklarācijā iekļaujamo informāciju, kura ir nepieciešama UIN aprēķināšanai un administrēšanai saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu, tai skaitā informāciju par peļņas sadali un citiem izdevumiem, kuri nodokļa maksātājam bijuši taksācijas periodā un pārskata gadā, informāciju, kas nepieciešama nodokļa atvieglojumu aprēķināšanai u.tml. Nodokļa maksātāji UIN deklarāciju aizpilda un iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

 [UIN deklarācija](#)

Noteikumi par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām

Noteikumi izstrādāti, pamatojoties uz ES Padomes 2017. gada 5. decembra secinājumu "Eiropas Savienības saraksts ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas" un ES Padomes 2019.gada 5.decembra secinājumos apstiprināto vadlīniju par valsts aizsargpasākumu koordinēšanu nodokļu jomā attiecībā uz ES sarakstā iekļautajām nodokļu vajadzībām nesadarbojošajām jurisdikcijām.

Noteikumi nemaina Ministru kabineta noteikumos Nr.665 noteikto mērķi un būtību. Tie paredz noteikt zemu nodokļu vai beznodokļu valstu un teritoriju sarakstu ar mērķi novērst nodokļu sistēmas ļaunprātīgas izmantošanas iespējas, aktivizējot attiecīgās likumos ietvertās pretizvairšanās normas (aizsargpasākumus).

Šobrīd un turpmāk minētais saraksts tiks izmantots tikai, lai piemērotu nacionālajos nodokļu normatīvajos aktos noteiktos aizsargpasākumus, kas ir saderīgi arī ar ES līmenī noteiktajiem, tādējādi turpinot nodrošināt ļaunprātīgas nodokļu sistēmas izmantošanas novēršanu un nepieciešamības gadījumā varētu tikt izmantots arī citu jautājumu jomā.

- 2.1. Angiljas teritorija;
- 2.2. ASV Guamas teritorija;
- 2.3. ASV Samoa teritorija;
- 2.4. ASV Virdžīnu salu teritorija;
- 2.5. Barbadosa;
- 2.6. Fidži Republika;
- 2.7. Palau Republika;
- 2.8. Panamas Republika;
- 2.9. Samoa Neatkarīgā Valsts;
- 2.10. Seišelu Salu Republika;
- 2.11. Trinidādas un Tobāgo Republika;
- 2.12. Vanuatu Republika.

Ministru kabineta noteikumi

Likums

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.fm.gov.lv/lv/uznemumu-ienakuma-nodoklis>